

Investeer in lightrailssystemen

Priemus, Hugo

Publication date

2019

Document Version

Final published version

Published in

Blogs van buiten

Citation (APA)

Priemus, H. (2019). Investeer in lightrailssystemen. In *Blogs van buiten: Stakeholders en reallie aan het woord* (pp. 8-9). Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat.

Important note

To cite this publication, please use the final published version (if applicable). Please check the document version above.

Copyright

Other than for strictly personal use, it is not permitted to download, forward or distribute the text or part of it, without the consent of the author(s) and/or copyright holder(s), unless the work is under an open content license such as Creative Commons.

Takedown policy

Please contact us and provide details if you believe this document breaches copyrights. We will remove access to the work immediately and investigate your claim.

Investeer in lightrailssystemen

Priemus, Hugo

Publication date

2019

Document Version

Final published version

Published in

Blogs van buiten

Citation (APA)

Priemus, H. (2019). Investeer in lightrailssystemen. In Blogs van buiten: Stakeholders en realtie aan het woord (pp. 8-9). Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat.

Important note

To cite this publication, please use the final published version (if applicable). Please check the document version above.

Copyright

Other than for strictly personal use, it is not permitted to download, forward or distribute the text or part of it, without the consent of the author(s) and/or copyright holder(s), unless the work is under an open content license such as Creative Commons.

Takedown policy

Please contact us and provide details if you believe this document breaches copyrights. We will remove access to the work immediately and investigate your claim.

Ministerie van Infrastructuur
en Waterstaat

Blogs van buiten

Stakeholders en relaties aan het woord

Voorwoord

De buitenwereld naar binnen halen. Het klinkt misschien als een doodoener. Toch is dat wat wij, als ministerie van Infrastructuur en Waterstaat, dagelijks doen en moeten doen. De samenleving verandert voortdurend en hetzelfde geldt daardoor voor uw en ons werk. Wij moeten, maar vooral ook, willen samenwerken met onze partners en andere belanghebbenden. Met u dus.

We willen graag weten hoe u tegen IenW en onze gezamenlijke 'onderwerpen' aankijkt. Daarom deze Blogs van buiten, waarin we uiteenlopende stakeholders en relaties aan het woord laten. Van hoogleraar Smart Mobility tot bijvoorbeeld directeur van een natuurorganisatie: op ons intranet laten zij zich horen. Persoonlijke mening of wensgedachten, vakinhoudelijke opinie, kritische kanttekeningen, alles passeert de revue. Woorden die ons nieuwe invalshoeken en stof tot nadenken geven. Zinnen die buiten en binnen (nog meer) met elkaar verbinden. Daar zijn we blij mee. En omdat intranet wel erg 'binnen' is, brengen we de blogs met plezier naar buiten.

Friso Fennema
Directeur Communicatie

Het intranet van het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat is een veelgelezen platform. Medewerkers gebruiken het voor hun werk en lezen het ter vermaak. Net als ikzelf. De inbreng van deze bloggers verhogen dat nut en plezier. Het zijn stuk voor stuk waardevolle bijdragen, on- en offline!

Lidewijde Ongerling

Secretaris-generaal

Inhoud

Denk aan het menselijke element 4

Frits van Bruggen

Samen zoeken naar slimme mogelijkheden 6

Marc van den Tweel

Investeer in lightrailssystemen 8

Hugo Priemus

Requiem voor een M 10

Jan Paul van Soest

Wegverkeer is heel logisch. Toch? 12

Marieke Martens

Ontrommelen, dat moeten we 15

Carlo van de Weijer

In de voetsporen van Lely 18

Peter van der Knaap

Elimineer het ministerie 20

Nettie Bakker

Oceans of bicycles 22

Saskia Kluit

Uitbreiding Lelystad brengt klimaatdoelen buiten bereik 24

Marjolein Demmers

Durven we te investeren in een echt slimme infrastructuur? 26

Maurice Geraets

Mensenlief, wat maken we er een puinhoop van 28

Louise Vet

De gevolgen van zelfrijdende auto's voor de stad 30

Hugo Priemus

Pas op voor een platte taks 32

Frits van Bruggen

Meer duurzaamheid? Dan ook meer innovatie! 34

Edwin Lokkerbol

Laten we mobiliteit fundamenteel doordenken 36

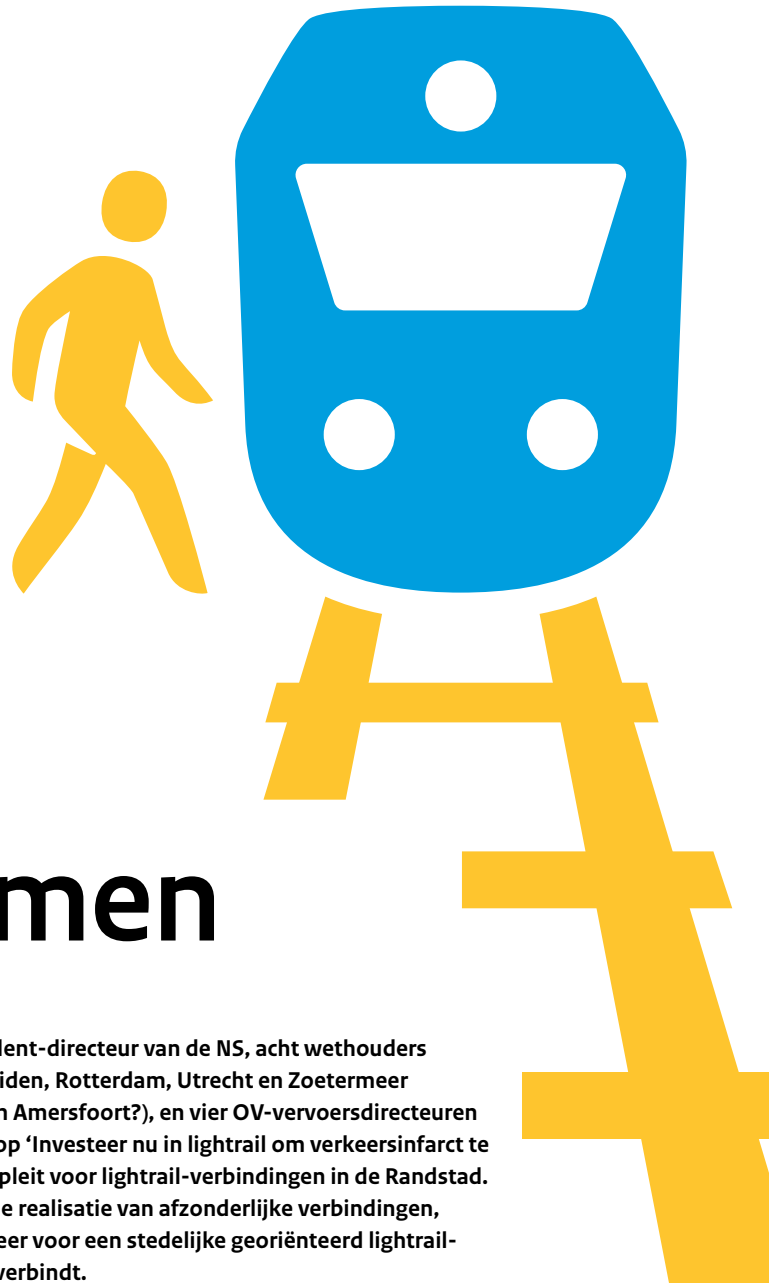
Hans Jeekel

Rook onder de motorkap 38

Petra Delsing

Zorg voor een cultuurverandering 40

Jan Jacob van Dijk

Investeer in lightrailssystemen

Op 16 januari 2018 schreven Roger van Boxtel, president-directeur van de NS, acht wethouders Verkeer van Almere, Amsterdam, Delft, Den Haag, Leiden, Rotterdam, Utrecht en Zoetermeer (waarom ontbreken Haarlem, Dordrecht, Zaanstad en Amersfoort?), en vier OV-vervoersdirecteuren een ingezonden stuk in NRC Handelsblad onder de kop 'Investeer nu in lightrail om verkeersinfarct te voorkomen'. Het was niet voor het eerst dat werd gepleit voor lightrail-verbindingen in de Randstad. Het nieuwe is dat nu niet zozeer wordt gepleit voor de realisatie van afzonderlijke verbindingen, zoals destijds de omstreden Rijn-Gouwelijn, maar meer voor een stedelijke georiënteerd lightrail-systeem dat stadskernen in de Randstad met elkaar verbindt.

Niet alleen is zo'n lightrail-systeem nodig om de bereikbaarheid in en naar de inwonertal groeiende Randstad te vergroten, maar ook om een bijdrage te leveren aan de realisatie van de milieudoelen van het Verdrag van Parijs (2015). Ruim 25% van de Nederlandse CO₂-uitstoot wordt immers veroorzaakt door het transport. Ook de luchtkwaliteit is gebaat met een beter openbaar vervoer, gebaseerd op lightrail-infrastructuren. Het succes van RandstadRail tussen Zoetermeer, Den Haag en Rotterdam (120.000 reizigers in 2016) geeft vertrouwen voor een toekomst met effectieve en hoogfrequente verbindingen in de Randstad. Ook de regio Eindhoven-Helmond verdient mijns inziens een lightrail-systeem.

Op 17 januari 2018 sprak de Tweede Kamer over het openbaar vervoer met Stientje van Veldhoven. De sympathie voor de beleidslijn van Van Boxtel c.s. lijkt Kamerbreed te zijn. Het oude debat tussen aanhangers van het openbaar vervoer en de auto lijkt door technologische ontwikkelingen van karakter te zijn veranderd. Dankzij het Verdrag van Parijs scoort lightrail veel hoger dan enkele decennia geleden. En het perspectief van de zelfrijdende auto, het autodelen en de toenemende parkeerkosten reduceren de populariteit van het blijven asfalteren.

Van Boxtel c.s. wijzen op de lage lange rente die uitnodigt tot private cofinanciering, bijvoorbeeld van pensioenfondsen, en op de lange realiseringstijd die noopt tot een snelle besluitvorming en een snelle start.

In 2008 publiceerde de Commissie-Ruding het rapport 'Op de goede weg en het juiste spoor' over private (co)financiering van infrastructuur. De financieel-economische crisis gooide toen roet in het eten, maar juist nu wijst dit rapport de weg naar een succesvolle publiekprivate financiering van onder meer lightrail-infrastructuur.

Lightrail is bij uitstek de formule die de kloof tussen gemeentelijk en nationaal OV kan overbruggen. Dat is door diverse onderzoekers al in de vorige eeuw vastgesteld.

Rob van der Bijl, al jaren een erkend lightrail-specialist, wijst erop dat concrete plannen voor lightrail-verbindingen nagenoeg geheel ontbreken, laat staan voor een lightrail-systeem op de schaal van de Randstad. Deze constatering leidt tot de conclusie dat nu niet moet worden begonnen met de aanleg van concrete lightrail-verbindingen, maar met het ontwerpen en ontwikkelen van zulke verbindingen. Dat impliceert overzichtelijke kosten op korte termijn en maakt een democratische besluitvorming mogelijk, als niet één plan maar een aantal zinvolle alternatieven wordt ontwikkeld en doorgerekend.

Uiteindelijk moet worden gekozen voor een in de tijd gefaseerde concretisering, waarbij het tempo van de infrastructuurrealisatie gelijke tred houdt met het bestellen van treinstellen en het doordenken van de wijze waarop lightrail-verbindingen worden geëxploiteerd.

'Lightrail is bij uitstek de formule die de kloof tussen gemeentelijk en nationaal OV kan overbruggen'

Hugo Priemus

Emeritus hoogleraar TU Delft en consultant

Dit is een uitgave van het

Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat

Postbus 20901 | 2500 EX Den Haag
www.rijksoverheid.nl/ienw

Januari 2019